

Łęcze, gm. Tolkmicko, pow. elbląski, woj. warmińsko-mazurskie

M.: „Srebrne wzgórze”. **D.:** 2000 r. **Ok.:** nieznane. **L.:** 1 moneta. **Zb.:** Muzeum w Elblągu.

Cesarstwo rzymskie, Karakalla (211–217 r.), brąz, Macedonia, men. Dium? Av. IMP CM AVR ANTONINVS, popiersie Karakalli w prawo, Rv. [CO]L IVL [...], Asklepios stojący w świątyni diastyłowej, po obu stronach DD. Analogiczna moneta z okresu Gordiana III, SNG 159, w. 10,77 g, ϕ 25 mm



Ryc. 1. Łęcze. Brąz Karakalli. Skala 1:1

Mateusz Bogucki, Marek F. Jagodziński, Janina Wiercińska

Osieck, gm. loco, pow. otwocki, woj. mazowieckie

M.: na zachodnim skraju wsi. **D.:** 2006 r. **L.:** 1 moneta. **Zb.:** w posiadaniu prywatnym.

Cesarstwo Rzymskie, Antonin Pius (Marek Aureliusz), as, 145, Rzym
Av. Głowa cesarza w prawo. W otoku napis: AVRELIVS[C]AE SARA[V]GPIIF
Rv. Virtus w hełmie stoi w lewo, w uniesionej prawej ręce trzyma *parazonium*, w lewej włócznię opartą o ziemię. W otoku napis: [C]OS II, po bokach: S-C
Stan monety: średni. RIC 1258, w. 10,69 g, ϕ 25,8 × 29,0 mm.



Ryc. 2. Osieck. As Antonina Piusa. Skala 1:1

Andrzej Romanowski

Skrzynno, gm. Wieniawa, pow. przysuski, woj. mazowieckie

M.: teren byłego folwarku kościelnego. **D.:** 2006 r. **L.:** 1 moneta. **Zb.:** w posiadaniu prywatnym.

Cesarstwo Rzymskie, Antonin Pius (Faustyna II), denar, 154–156, Rzym
Av. Popiersie Faustyny w draperii w prawo. W otoku napis: [FAVSTINA] AV[GVSTA]
Rv. Spes stoi w lewo, w uniesionej prawej ręce trzyma kwiaty, lewą ręką unosi fałdy szaty.
W otoku napis: AVGVS[TI PIIFIL]

Stan monety: zły, RIC 497, w. 2,57 g, \varnothing 15,9 × 17,0 mm, oś 180°.

Uwagi: moneta w momencie znalezienia pokryta była ciemną patyną (prawdopodobnie przepalona). Silnie starta ze znacznie popękkanymi powierzchniami.

Andrzej Romanowski

Puck, m. pow.

1. M.: nieistniejący zamek. **D.:** 1993–1999. **Ok.:** podczas badań archeologicznych prowadzonych przez prof. dra hab. Jerzego Kruppé i mgr Martynę Milewską¹. **L.:** 99 monet (8 — zespół, 91 — luzem).

I. ZNALEZISKO ZESPOŁOWE

Osiem sklejonych monet.

1*. *Prusy krzyżackie?* Ludwik von Erlichshausen?, fenig brakteatowy *Tarcza wielkiego mistrza II*, 1460–67?² Tarcza ostrołukowa, na niej orzeł z trzema piórami w skrzydle i łapami. Podobny do W. 111, lecz brak ramion krzyża na zewnątrz tarczy; 4 analogiczne okazy wystąpiły w skarbie z Rubinkowa³, w. 0,19 g⁴, \varnothing 13,4 mm

2*. Jak poprzednia, w. 0,18 g, \varnothing 14,0 mm

3*. Jak poprzednia, w. 0,22 g, \varnothing 13,4 mm

4. Jak poprzednia, w. 0,15 g, z przodu i z tyłu przyklejone fragmenty dwóch innych monet, \varnothing 13,3 mm

5. Jak poprzednia, w. 0,19 g, z przodu fragment monety nr 4, \varnothing 13,5 mm

6–7*. Jak poprzednia, w. 0,27 g, dwie sklezione monety, nieco wyszczerbione, \varnothing 13,7 mm

8*. *Elbląg*, Kazimierz IV Jagiellończyk (1447–1492), brakteat, od 1457. Na tarczy ostrołukowej dolne pole herbu Elbląga: wypukły krzyż. W. Elbing 1b, brak środka, w. 0,14 g, \varnothing 14,1 mm

9. Drobne fragmenty brakteatów — zapewne pochodzące z wymienionych wyżej monet, w. 0,02 g

¹ Pełny materiał wraz z komentarzem uzasadniającym przyjęte atrybucje i wynikami analiz metalograficznych będzie opublikowany w tomie poświęconym badaniom. Serdecznie dziękuję panu prof. Kruppé i pani mgr Milewskiej za udostępnienie monet do badań.

² Uzasadnienie proponowanej tu atrybucji tego nieuwzględnianego dotychczas w katalogach typu przedstawię w planowanej publikacji badań w Pucku.

³ A. Musiałowski, *Późnośredniowieczny skarb brakteatowy z Torunia*, Rocznik Muzeum w Toruniu, t. X, 2001, s. 157, nr 26.

⁴ Gdzie nie zaznaczono inaczej, monety są srebrne.



Ryc. 3. Puck. Brakteaty (zespół). Skala 1:1

II. ZNALEZISKA POJEDYNCZE

Prusy krzyżackie, od 1525 książęce, od 1701 królestwo

1. Winrych von Kniprode (1351–1382), fenig brakteatowy *Krzyż grecki II*, 1360/4–1379. Krzyż o rozszerzonych końcach ramion. W. 179a? Pokruszony, niekompletny, rozplaszczony, w. 0,12 g, ϕ 15,3 mm
2. Winrych von Kniprode (1351–1382), kwartnik (*Vierchen*), 1360/4–1379. Vossb. 120. Zachowane ok. 3/5 monety, w. 0,25 g, ϕ 17,4 mm
3. Jak poprzednia, Vossb. 121, w. 0,58 g, ϕ 16,9 mm
- 4*. Mistrz nieokreślony, fenig brakteatowy *Tarcza wielkiego mistrza I* (emisja 1391–1393, 1395–1398, 1404–1406, po 1410–1416). Orzeł bez korony w prawo (heraldycznie), wokół słabo widoczne zarysy tarczy i ramion krzyża, na którym ją położono. W. 109–110. Lekko wyszczerbiony, w. 0,16 g, ϕ 14,7 mm (próba 0,902 — krawędź, 0,726 — powierzchnia Rv., 0,790 — powierzchnia Av.⁵)
5. Jak poprzednia, orzeł bez korony w prawo (herald.), wokół kontur tarczy położonej na krzyżu; krzyż słabo widoczny u góry i z lewej, zaznaczony pojedynczą linią. W. 111. Pokruszony, niekompletny, spłaszczony, w. 0,08 g, ϕ 14,8 mm
6. Mistrz nieokreślony, szeląg z krótkim krzyżem, 1380–1416. Rewers pokryty produktami korozji. Obłamany, w. 0,91 g, ϕ 19,9 mm
7. Michał Kuchmeister von Sternberg (1414–1422), szeląg z krótkim krzyżem, 1414–16, Vossb. 660, w. 1,80 g, ϕ 20,7 mm
8. Jak poprzednia, Vossb. 737–744. Bilon, w. 0,99 g, ϕ 20,7 mm (próba 0,635 — powierzchnia, 0,176 — wnętrze)
9. Jak poprzednia, Vossb. 738? Spatinowany, bilon, w. 1,80 g, ϕ 20,7 mm
10. Jak poprzednia, Vossb. 714, w. 0,884 g, ϕ 21,2 mm (próba 0,687 na powierzchni)
11. Michał Kuchmeister von Sternberg?, szeląg z krótkim krzyżem, 1414–16? Pokruszone, nieczytelne fragmenty, w. 0,64 g
- 12*. Michał Kuchmeister von Sternberg, szeląg z długim krzyżem, 1416–22, Rv. ΜΟΠΓ-ΤΛ ΔΠ-ΟΡΥΜ-ΡΥΥΟ, Vossb. 801 odm., w. 1,50 g, ϕ 20,4 mm
13. Jak poprzednia, Vossb. 806 (Av.)/807 (Rv.), w. 1,421 g, ϕ 21,2 mm (próba 0,905 na powierzchni)
14. Mistrz nieokreślony, fenig brakteatowy *Krzyż grecki III*, 1416–60. Krzyż równoramienny o rozszerzanych końcach ramion. W. 219? Obłamany, w. 0,058 g (próba 0,682 na powierzchni)
- 15*. Jak poprzednia, krzyż z rozszerzonymi i wklęsłymi na końcach ramionami. W. 222, w. 0,20 g, ϕ 13,9 mm (próba 0,753 — powierzchnia, 0,595 — środek)
16. Jak poprzednia, W. 222. 2 fragmenty, w. 0,08 g
- 17*. Jak poprzednia, W. 222. 2 fragmenty, w. 0,10 g

⁵ Dane o próbie srebra na podstawie analiz wykonanych przez Elżbietę Pawlicką na spektrometrze rentgenowskim EDAX 9800 firmy Philips w Centralnym Laboratorium Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie.

- 18*. Jak poprzednia, W. 222. Lekko wyszczerbiony, w. 0,20 g, ϕ 14,6 mm
- 19*. Jak poprzednia, W. 222. 2 fragmenty, w. 0,19 g, ϕ 14,3 mm
20. Jak poprzednia, krzyż z rozszerzonymi ramionami. W. 219 lub 222. Pokryty produktami korozji i pokruszony, w. 0,12 g
21. *Prusy krzyżackie?*, fenig brakteatowy, XV w. Krzyż grecki?, w kątach pojedyncze kulki. W. 223a? Pokruszony, w. 0,112 g (próba 0,487 na powierzchni). Skład metalu wykazuje analogie do fenigów toruńskich i roztockich z 2. połowy XV w. (nr 65, 74, 76)
22. Paweł von Rußdorf (1422–1440), szeląg, 1422–40 (Toruń, 1426–36?), na Av. w prawym (herald.) rogu tarczy omyłkowy łuk. Vossb. 843, w. 1,164 g, ϕ 20,2 mm (próba 0,787 na powierzchni)
23. Paweł von Rußdorf, szeląg, 1422–40, Vossb. 844? w. 1,42 g, ϕ 21,5 mm
24. Ludwik von Erlichshausen (1450–1467), szeląg z długim krzyżem, 1450–1456/60, Vossb. 880–882. Zachowane resztki zewnętrznej warstwy posrebrzenia, bilon, w. 1,35 g, ϕ 20,6 mm
25. Ludwik von Erlichshausen, szeląg z krótkim krzyżem, 1456/60–1467, men. Królewiec, Vossb. 889, podwójnie wybity, w. 1,007 g, ϕ 20,4 mm (próba 0,827 na powierzchni)
- 26*. Mistrz nieokreślony, fenig brakteatowy *Krzyż grecki IV*, po 1467? Krzyż grecki w formie krzyża maltańskiego. W. 221. Uszczerbiony, w. 0,08 g, ϕ 11,7 mm (próba 0,652 na powierzchni)
27. Jak poprzednia, W. 221, w. 0,077 g, ϕ 11,1 mm (próba 0,533 na powierzchni)
- 28*. Jak poprzednia, W. 221. Obłamany, w. 0,063 g, ϕ 12,4 mm (próba 0,660 na powierzchni)
29. Albrecht jako książę, denar b.d. (bite najpóźniej od 1529, najdłużej do 1531⁶), men. Królewiec. Bft. 1112. Bilon, lekko zgięty, w. 0,26 g, ϕ 12,6 mm
30. Fryderyk Wilhelm III (1797–1840), 3 grosze (*Düttchen*) 180 (1800–1808), men. Berlin, AKS 36. Bilon, wytarty, w. 1,43 g, ϕ 18,0 mm
31. 1 fenig 1825, men. Berlin, AKS 35. Brąz, w. 1,57 g, ϕ 17,2 mm
32. 1 fenig 1837, men. Berlin, AKS 35. Brąz, w. 1,51 g, ϕ 17,5 mm
33. Wilhelm I (1861–1888), 1 fenig 1861, men. Berlin, AKS 108. Brąz, w. 1,36 g, ϕ 17,8 mm

Miasto Elbląg

34. Kazimierz IV Jagiellończyk (1447–1492), fenig brakteatowy, po 1457⁷. Tarcza o lekko zaostrej podstawie, W. Elbing 1c. Uszczerbiony, w. 0,094 g, ϕ 11,7 mm (próba 0,654 na powierzchni)
- 35*. Jak poprzednia, tarcza o zaokrąglonej podstawie, W. Elbing 1c. w. 0,141 g, ϕ 12,6 mm (próba 0,468 na powierzchni)
- 36*. Jak poprzednia, tarcza o zaokrąglonej podstawie, W. Elbing 1c. w. 0,16 g, ϕ 12,7 mm
37. Jak poprzednia. Niewyraźnie wybita tarcza o półkolistej podstawie, W. Elbing 1c. w. 0,106 g, ϕ 12,1 mm (próba 0,378 na powierzchni)

⁶ E. Bahrfeidt, *Die Münzen- und Medaillen-Sammlung in der Marienburg*, Bd. I., Danzig 1901, s. 74.

⁷ Fenigi brakteatowe miasta Elbląga wybijano od 1457 r., prawdopodobnie aż do czasów bezpośrednio poprzedzających reformę monetarną w 1526 r. (zob. M. Biskup, *Uwagi o późnośredniowiecznej monecie miast Prus Królewskich*, [w:] *Ludzie kontakty kultura XVI–XVIII w. Prace ofiarowane Profesor Marii Boguckiej*, Warszawa 1997, s. 61–64). Była to główna moneta zdawkowa w Prusach Królewskich. Niestety, nie dysponujemy ich chronologią bezwzględną, wiemy tylko, że okazy z prostymi pobocznikami tarczy (odmiany W. Elbing 1) są wcześniejsze niż te z wcięciami pobocznikami (W. Elbing 2 i 3). Umownie te pierwsze przypisuję tutaj Kazimierzowi Jagiellończykowi, te drugie zaś — jego następcom.

- 38°. Jak poprzednia. Tarcza dwupolowa o zaokrąglonej podstawie, W. Elbing 1c. w. 0,21 g, ϕ 12,7 mm
39. Jak poprzednia. Tarcza dwupolowa o zaokrąglonej podstawie, W. Elbing 1c. w. 0,174 g, ϕ 13,5 mm (próba 0,339 na powierzchni)
- 40°. Jak poprzednia. Tarcza o lekko owalnym pokroju, W. Elbing 1c. w. 0,139 g, ϕ 11,6 mm (próba 0,640 na powierzchni)
41. Jak poprzednia. Tarcza ostrołukowa, W. Elbing 1c? Uszczerbiony, w. 0,085 g (próba 0,629 na powierzchni)
42. Jak poprzednia. Tarcza o zaokrąglonej podstawie, W. Elbing 1c? Połamany, w. 0,069 g (próba 0,567 na powierzchni)
43. Jak poprzednia. Tarcza o zaokrąglonej podstawie, W. Elbing 1. Połamany, oblepiony produktami korozji, w. 0,16 g
44. Jak poprzednia. Tarcza o zaokrąglonej podstawie, W. Elbing 1. Oblamany, oblepiony produktami korozji, w. 0,12 g, ϕ 11,9 mm
45. Jak poprzednia. Tarcza o zaokrąglonej podstawie, W. Elbing 1? Oblepiony produktami korozji, w. 0,26 g, ϕ 12,4 mm
46. Jan I Olbracht — Aleksander — Zygmunt I, fenig brakteatowy, do 1526. Tarcza ostrołukowa z wgiętymi pobocznikami, W. Elbing 2a. Uszczerbiony, w. 0,102 g, ϕ 12,3 mm (próba 0,748 na powierzchni). Moneta została prawdopodobnie wybita ze srebra czeskiego (zob. niżej nr 68)
47. Jak poprzednia. Tarcza z wgiętymi pobocznikami i podstawą wtopioną w wał otokowy, W. Elbing 2b. Uszczerbiony, w. 0,130 g, ϕ 12,4 mm (próba 0,629 na powierzchni)
- 48°. Jak poprzednia. Tarcza z wgiętymi pobocznikami i podstawą wtopioną w wał otokowy, W. Elbing 2b. Bilon, w. 0,113 g, ϕ 11,7 mm (próba 0,270 na powierzchni)
49. Jak poprzednia. Tarcza z lekko wgiętymi pobocznikami, podstawą wtopioną w wał, W. Elbing 2b. w. 0,131 g, ϕ 11,8 mm (próba 0,596 na powierzchni)
50. Jak poprzednia. Tarcza z wgiętymi pobocznikami, rozszerzoną dolną partią, podstawą wtopioną w wał, W. Elbing 2c. w. 0,12 g, ϕ 11,2 mm
51. Jak poprzednia. Widoczny od Rv. fragment dolnego pola tarczy z wypukłym krzyżem. Zaśniedziały, 2 fragmenty niekompletne, w. 0,15 g, ϕ 11,3 mm
52. Jak poprzednia. Na fragmencie monety widoczny mały krzyż. Stan szczątkowy, w. 0,032 g
53. Jak poprzednia. Tarcza dwupolowa, krzyż wklęsły u góry, wypukły u dołu. Zachowany szczątkowo, w. 0,07 g
54. Elbląg?, fenig brakteatowy, po 1457? Av. pokryty produktami korozji, na Rv. negatyw przedstawienia: zaokrąglony dół tarczy z wypukłym krzyżem? Fragment, w. 0,050 g
55. Z y g m u n t I?, denar, 1530–32? Av. orzeł Prus Królewskich, z koroną na szyi i zbrojnym ramieniem nad lewym (herald.) skrzydłem. Rv. tarcza z łukowatą głowicą i podstawą, z zadziarami i zaciosami na pobocznikach, dwudzielna w pas; w górnym polu krzyż wypukły, w dolnym wklęsły. KS 7070 odm. kształtu tarczy. Bilon, w. 0,23 g, ϕ 12,1 mm. Denary elbląskie bez daty są przypisywane Zygmuntowi I. Znaleziona w Pucku odmiana nie jest notowana w katalogach⁸, ale wykopaliska w Gieczu (pow. wielkopolskośredzki) przyniosły aż cztery jej okazy. Tam proponowałem przenieść ją do czasów Zygmunta Augusta, chyba jednak błędnie⁹.

⁸ Jedyny wyjątek: K. Stronczyński, *Dawne monety polskie dynastii Piastów i Jagiellonów*, cz. III, *Monety XIV XV i XVI wieku uporządkowane i objaśnione*, Piotrków 1885, s. 137, nr 131; denar z zaciosami datuje na lata 1530–32 a odmianę z tarczą półokrągłą pomija.

⁹ B. Pażkiewicz, *Monety z wykopalisk w Gieczu*, Studia Lednickie, t. V, 1998, s. 137, 161, 184, nr 305; idem, *Monety z wykopalisk w Gieczu. Część II*, nr 664-6 (w druku).

Meklemburgia — m. Rostok/Rostock

74*. Fenig brakteatowy, 2. połowa XV w. Gryf wspięty kroczy w prawo (heraldycznie), po zewnętrznej stronie wału otokowego ok. 37 cienkich promieni. Oertzen 197. Bilon, w. 0,125 g, ø 13,6 mm (próba 0,406 na powierzchni)

75*. Jak poprzednia. Gryf wspięty kroczy w prawo, na wale ok. 28 cienkich promienistych kresiek. Oertzen 197. Bilon, w. 0,124 g, ø 13,6 mm (próba 0,451 na powierzchni)

76*. Fenig brakteatowy, schylek XV w. do 1492. Gryf wspięty, z ósemkowatym ogonem, kroczy w prawo (herald.), wał otokowy gładki. Oertzen 198. Bilon, w. 0,132 g, ø 13,3 mm (próba 0,467 na powierzchni)

Niemcy

77. Wilhelm II (1888–1918), 5 fenigów 1914, Berlin. AKS 16. Miedzionikiel, skorodowany, w. 1,91 g, ø 17,9 mm

78. III Rzesza, 1 Reichspfennig 1940, Berlin. Cynk, skorodowany, w. 1,63 g, ø 17,2 mm

Północne Niemcy (Lubeka?) — lub Szwecja

79*. Fenig brakteatowy, 2. połowa XV w. Głowa na wprost, z długimi lokami, w koronie zaznaczonej trzema kreskami, między którymi dwie kulki. Malmer 267; Jesse 187. Drobne ubytki, bilon, w. 0,17 g, ø 14,2 mm

Polska

80*. Władysław II Jagiełło (1386–1434), 1/2 grosza, 1431–4, Kraków. Av. ⚔MONETHWLDISLAI, Rv. \RΘΘIΘΨPOL\\|. Kub. XI:6. Obcięty?, w. 1,089 g, ø 19,4 mm (próba 0,761 na powierzchni)

81. Jan Olbracht (1492–1501), 1/2 grosza, 1492–8, Kraków. w. 0,84 g, ø 17,9 mm

82. Aleksander I (1501–1506), 1/2 grosza, 1502–6, Kraków. Cz. 201. w. 0,59 g, ø 18,2 mm

83. Jak poprzednia. Cz. 201. w. 0,560 g, ø 18,0 mm (próba 0,860 na powierzchni)

84*. Zygmunt III, grosz fałszywy, r.? [po 1600]. Av. SIGIIDG\\POoMDI, słabo widoczne popiersie króla w koronie w prawo, obwódka wewnętrzna. Rv. GRO8:RE\\|\\| PMD:I·IOO\\, słabo widoczny orzeł, obwódka wewnętrzna. Jak Kop. XIV. Zgięty w pół i rozprostowany, skorodowany, miedź, w. 0,72 g, ø 20,2 mm. Falszyfikat wykonany zaawansowaną techniką, przy użyciu punc literowych i być może także figuralnych, jedynie zbyt słaby nacisk przy wybitcu spowodował nieczytelność figur.

85*. Zygmunt III, 1 1/2 grosza (półtorak) fałszywy, „1624”. Av. SIGIS3DG — REXPMD\\, Rv. ⚔MONENO — REGPOLO⚔. Kop. II_B.13b. Powierzchniowa warstwa srebra lub cyny przetarta na wypukłościach, przy krawędzi silne zagięcie, brąz, w. 1,28 g, ø 19,7 mm. Moneta wybita bardzo poprawnie, lecz ciemna barwa metalu na przetarciach demaskuje ją jako fałszyfikat.

86. Zygmunt III, 1 1/2 grosza (półtorak) 1625, Bydgoszcz. Av. SIGIS·3·D·G — REXP·M·D·L, Rv. \MONE*NO·--REG·POLO*. Kop. II_B.14c. Bilon, w. 0,76 g, ø 19,3 mm

Pomorze — miasto Strzałowo/Stralsund

87*. 1/2 szeląga r.? [1515?]. Av. ΜΟΝΕΤΑΠΟΝΨV\\|\\|, Rv. \DEVSIPI\\|\\|\\|VO, krzyż grecki, w 3. kącie serduszek. w. 0,59 g, ø 16,7 mm (próba 0,694 na powierzchni). DbgP 300–308 nie notuje półszeląga z takim znakiem; datacja na podstawie tak samo oznaczonego szeląga KS 8551 z 1515 r.

Rosja

88. Mikołaj II, 10 kopiejek 1910? Srebro, spatynowana, złamana podczas eksploracji, w. 0,96 g, ϕ 17,5 mm

Śląsk — księstwo opolskie

89°. Bolesław IV, halierz brakteatowy, ok. 1437?, Opole. Orzeł z wysoką koroną i małymi łapami, po trzy pióra w każdym skrzydle. PGŚI 31b. w. 0,22 g, ϕ 14,3 mm

Monety nieokreślone

90. Brakteat całkowicie zniszczony przez korozję. Fragmenty, w. 0,043 g

91. Krążek brązowy bez śladów stempla, wycięty nożycami, w. 0,55 g, ϕ 17,4 mm, pokruszony
Kilka fragmentów brakteatów i monet dwustronnych.

2. M.: teren miasta lokacyjnego, działka 71 przy ulicy Gdańskiej (symbol PkM 71). **D.:** 1996 r. **Ok.:** badania archeologiczne kierowane przez prof. dra hab. Jerzego Kruppę i mgr Martynę Milewską. **L.:** dwie monety obok siebie.

1. Prusy Krzyżackie, brakteat *Prostokąt-d*, ok. 1347/8–ok. 1360. Prostokąt, na nim krzyżyk, z lewej z górnej krawędzi wychodzi drugi krzyżyk. Silnie skorodowany, niekompletny. W. 200–204. w. 0,11 g

2. Prusy Krzyżackie, brakteat *Brama ze skosem?* (lub ewentualnie hybryda typów *Brama II* i *Prostokąt I*), ok. 1360–najpóźniej 1364. Dwie dłuższe, równoległe linie, połączone dwiema poprzecznymi, przy krawędzi para kulek? reszta niewidoczna. Silnie skorodowany, niekompletny. W. 190? (lub ewentualnie 193). w. 0,09 g





Ryc. 4. Puck. Szeląg i brakteaty (znaleziska luźne). Skala 1:1

Borys Paszkiewicz

WYKAZ SKRÓTÓW

- M. — miejsce znalezienia
 D. — data znalezienia
 Ok. — okoliczności, osoba odkrywcy
 L. — liczba znalezionych monet
 Kom. — komentarz
 Zb. — zbiór

AAJ — B. Ahlström, Y. Almer, K. Jonsson, *Sveriges besittningsmynt*, Stockholm 1980

AKS — P. Arnold, H. Kùthmann, D. Steinhilber, *Großer deutscher Münzkatalog von 1800 bis heute*, München 1999

BftM — E. Bahrfeldt, *Die Münzen- und Medaillen-Sammlung in der Marienburg*, t. I–VII, Danzig–Königsberg 1901–1929

Cz. — E. Hutten–Czapski, *Catalogue de la collection des médailles et monnaies polonaises*, vol. I–V, St. Petersburg–Cracovie 1876–1916

DbgP — H. Dannenberg, *Münzgeschichte Pommerns im Mittelalter*, Berlin 1893

Jesse — W. Jesse, *Der Wendische Münzverein*, Braunschweig 1927

Kop. — E. Kopicki, *Katalog podstawowych typów monet i banknotów Polski oraz ziem historycznie z Polską związanych*, t. I–VIII, Warszawa 1974–1983

KS — E. Kopicki, *Ilustrowany skorowidz pieniędzy polskich i z Polską związanych*, Warszawa 1995

Kub.Pr. — S. Kubiak, *Monety i stosunki monetarne w Prusach Królewskich w 2 połowie XV wieku*, Wrocław 1986

Kub. — S. Kubiak, *Monety pierwszych Jagiellonów (1386–1444)*, Wrocław 1970

Malmer — B. Malmer, *Den senmedeltida penningen i Sverige*, Stockholm 1980

Mrow. — E. Mrowiński, *Monety Rygi*, Warszawa 1986

Oertzen — *Die Mecklenburgischen Münzen des Grossherzoglichen Münzkabinetts*, Schwerin 1900–1904, reed. Hamburg 1977

PGŚI — B. Paszkiewicz, *Pieniądz górnośląski w średniowieczu*, Lublin 2000

RIC — *Roman Imperial Coinage*, t. I–IX, London 1923–1967

SNG — *Sylloge Nummorum Graecorum. The Royal Collection of Coins and Medals Danish National Museum*, vol. II (*Thrace and Macedonia*), Copenhagen 1981

Vossb. — F. A. Voßberg, *Geschichte der Preußischen Münzen und Siegel von frühester Zeit bis zum Ende der Herrschaft des Deutschen Ordens*, Berlin 1843, reed. Leipzig 1976

W. — E. Waschinski, *Brakteaten und Denare des Deutschen Ordens*, Frankfurt a. M. 1934